

Snekre med håndverktøy

–Hva må til for å komme i gang?

Et lite dykk i verktøykassa til tradisjonsnekkeren...

Thor-Aage Kaminka Heiberg

Høyskolelærer, studieprogram for tradisjonelt bygghåndverk og teknisk restaurering

Institutt for Arkitektur og Teknologi, NTNU

Startskuddet – snekring med tradisjonelt håndverktøy etter tradisjonelle arbeidsprinsipper

- Noen må ville, eller kreve det.
- Noen må ville, og helst kunne, utføre det.
- ØVELSE GJØR MESTER!

Dørstokkmila

De vanlige hindringene/spørsmålene:

- Bestilles ikke (man vet ikke hva man vil/skal ha)
- Kan ikke / vil ikke – ukjent og utrygg arbeidsmetode. Mangler kunnskap.
- Tar for lang tid (for mye jobb)
- Blir for dyrt (i forhold til hva?)

Det egentlige spørsmålet:

Skal det handleges?

Eller skal det ikke?

Og – hvorfor skal det håndleges?

Er avgjørelsen om handarbeid tatt så må en legge vekk kalkylen for monteringsnekring og ta frem kalkylen for handsnekring.

Håndverkeren må samtidig legge vekk prosessbeskrivelsen for de mer moderne produksjonsmåtene og åpne den førindustrielle prosesshåndboka.

Det er ingen skam å bli svett!

Basisutstyr i verktøykassa "snekkerarbeider" - for å restaurere en fasade

Høvler:

- Skrubboksehøvel
- Slettoksehøvel
- (Pussoksehøvel)

- Semshøvel
- Flyttplog/Splittplog
- Ett par profilhøvler

Diverse:

- Fint og grovt (plant) bryne.
- Sotsnor (Krittsnor)
- Lita, lett bile/snekkerøks, ca. 4" relativt rett egglinje.
- Siktestikker
- Kappsag (Gjerne grindsag)
- Klyvsag / Fotsag (Grindsag)
- (Panel)ripmot

For spesialiserte snekkeroppdrag, innredning

Høvler

- Gulv- og panelploger
- Sammensatte profilhøvler
- Spesialhøvler for dører og vinduer.
- Flere sletthøvler til avretting og sletting av bord.

Diverse:

- Vinkelhaker
- Risseverktøy
- Stemjern og tappjern (lockbeitler)
- Flere kapp- og klyvsager. (tapping og slissing mm.)

Enkelt utstyr

(ta med rundt ev. plassbygge)

- Forsete, ca. 3,5 m eller
- Benkeplate av limtretrager, 3 m

Avansert

(flyttbart, men krever mer fasiliteter)

- Skottbenk
- Høvelbenk med fast understell

Felles for begge: Kjellingfot og høvelstopp.